

saaledes, at vi kunne komme til Ende dermed i fuldstø Dverensstemmelse med, hvad der ikke blot er antydet fra en enkelt Side, men som ogsaa er ganske almindeligt erkjendt. Det vilde dog være besynderligt ville at skyde dette tilside og sige, at det er Noget, man ikke behøver at bryde sig om, fordi vi ikke have med Andet end det Spørgsmaal at gjøre, at faae Tienden ind i Statskassen og at faae Præsteres Lønninger udbetalte som til andre Embedsmænd. Jeg siger, at saaledes har Sagen aldrig stillet sig, men der har været reist ganske andre forskjellige Spørgsmaal af største Betydning, og de have faaet deres Løsning i det foreliggende Lovforslag, som jeg troer paa en Maade, man netop maa ansee for tilstræbt tidligere. Det lader sig saaledes ikke nægte, at en Hovedbetragtning, der altid har gjort sig gjældende, har været den, at det var uheldigt og urigtigt, at mange af de geistlige Embedsmænd havde en saa uforholdsmæssig høj Løn; at dette var upassende saavel med Hensyn til selve Geistligheden, som ogsaa med Hensyn til andre Sider, og at der derfor maatte tilveiebringes en Lighed, men Ingen vil vel benægte, at dette i en meget væsentlig Grad er skeet ved nærværende Lovudkast. Man har sagt, at det var urigtigt, at der var geistlige Embeder, som, efter hvad der blev nævnt, gave en 7 à 8,000 Rbd. om Aaret; der er nogle Embeder, skjøndt det ikke er mange, der til visse Tider have givet en saadan Indtægt, men der er ikke saa Embeder, som have givet 5 à 6,000 Rbd. Dette er ganske vist en uforholdsmæssig stor Indtægt, men kan det nægtes, at dette Lovudkast gaar aldeles bort derfra? Kan det nægtes, at det gaar ned til en Gjennemsnitssum, som ikke er større end 2,500 Rbd. à 3,000 Rbd., naar man vil regne høit, men dog nærmest 2,500 Rbd.? Selv om der endelig skulde være dem, som meente, at dette endnu var formeget, kan man jo ligesaavel i dette Lovudkast som i andre opstille andre Bestemmelser, hvis man maatte finde det rigtigt. Der er en anden Hovedbetragtning, som tidligere har været gjort gjældende, nemlig den at man maatte bringe det dertil, at ikke altså for hyppige Forslyttelser fandt Sted, hvor-

ved Præster kom til at tage bort fra Steder, hvor Menighederne vare tilfredse med dem, hvilket viste sig af det forhojede Besøg, og hvilke Forslyttelser skee, fordi Præsterne, som ganske rigtigt bemærket, ikke ere Engle ligesaa lidt som deres Familier og altsaa ogsaa trænge til nogen materiel Føde, men kan det nægtes, at denne meget væsentlige Betragtning vil skee Fyldest ved dette Lovudkast? Er det ikke ganske vist, at, naar de laveste Rald stilles saaledes, at de give 11 à 1200 Rbd. og de høiere saaledes, at de gaar op til det Dobbelte eller lidt derover, er Forholdet et heelt andet, end naar Lønnen gaar fra 600 til 6,000 Rbd.? Dernæst vil jeg tilføie, om det ikke er en meget væsentlig og heldig Bestemmelse, for hvilken flere Grunde tale, at man her har ladet frivillige Bidrag i Skikkelse af Offer — det være sig Høitids- eller Accidentsoffer — udenfor Beregningen? Er det ikke den naturlige Maade at bringe det dertil, at de Menigheder, som ønske at beholde deres Præst, kunne give ham et saadant yderligere Tillæg, hvilket altsaa vil have til Følge, at han ikke kan føle nogen sær økonomisk Trang til at forlade Embedet? Er det paa den anden Side ikke netop i sin Orden og ønskeligt, naar saadanne Offre kun flyde sparsomt eller reent falde bort, og Raldet er lille, at Skifte finder Sted, og at Præsten kommer et andet Sted hen, hvor han maastee kan passe bedre, og hvor han i økonomisk Henseende kan staa sig bedre? Er dette ikke en Ordning, og jeg vil frit henstille, om det ikke baade er en fornuftig og en forstandig Ordning af disse Forhold? Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Raadensaaaret, da er det ganske vist et yderlig vausseligt Spørgsmaal, som har givet Anledning til utallige Uhyggeligheder og Ubehageligheder, hvad der er enhver Kirkeminister bekjendt. Her forsøges en Løsning deraf, som ganske vist kan falde lidt besværlig for dem, der ikke ere inde i Forholdet, men som i sig selv er meget klar, naar man først er kommen ind deri, og som blandt Andet ogsaa har den Fordeel, at den baade har vist sig gennemførlig og er bleven paastjønnet der, hvor den i lang har bestaaet, nemlig i Slesvig. Denne For-